

Indhold

1.	Indledning.....	3
1.1	Formålet med budgethæftet.....	3
1.2	Temaer i årets budgetlægning	3
1.3	Hvad indeholder budgethæftet?.....	3
2.	Spilleregler for budgetlægningen.....	4
2.1	Drift	4
2.2	Anlæg	4
3.	Budgetrammer	5
4.	Forslag til driftsbudget	6
4.1	Udfordringer.....	7
4.2	Driftsønsker	9
4.3	Finansiering	11
5.	Budgetforudsætninger i driftsbudgettet.....	13
5.1	Aktiviteter.....	13
5.2	Øvrige budgetforudsætninger.....	13
6.	Forslag til anlægsbudget	14
6.1	Teknisk tilretning af anlægsbudgettet	14
6.2	Forklaring af større tekniske ændringer	15
6.3	Nye anlægsønsker inkl. finansiering.....	16
6.4	Afledt drift af anlægsprojekter.....	17

1. Indledning

1.1 Formålet med budgethæftet

Formålet med budgethæftet er at skabe et samlet overblik over udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget. Formålet er desuden at lave et let genkendeligt materiale, der gør det let at læse budgetforslagene på tværs af udvalg. Ved brug af hæftet får borgere, politikere og embedsmænd den samme indgang til indholdet af budgetforslaget, hvorfor man kan drøfte tal og beskrivelser på samme grundlag.

1.2 Temaer i årets budgetlægning

Intet

1.3 Hvad indeholder budgethæftet?

Denne udgave af budgethæftet er til møde i Børne- og ungdomsudvalget den 29. maj 2018.

På mødet skal udvalget drøfte:

- Forslag til udfordringer, driftsønsker og tilhørende finansieringsforslag
- Forslag til nye anlægsønsker og tilhørende finansieringsforslag

Siden udvalget sidst blev forelagt budgethæftet er det suppleret med følgende nye oplysninger:

- Anlægsoversigten er opdateret
- Driftsbudgettet er opdateret med udfordringer, ønsker og finansiering af dette

2. Spilleregler for budgetlægningen

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 14.marts 2018 (sag nr. 2) spillereglerne for årets budgetlægning, som er beskrevet nedenfor.

2.1 Drift

Udvalgene udarbejder budgetforslag inden for de udmeldte rammer, der er beregnet ud fra de principper, som er godkendt af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Der er ikke udpeget særlige budgetudfordringer, som kan rejses overfor byrådet. Det betyder, at det enkelte fagudvalg selv skal finansiere eventuelle budgetudfordringer og driftsønsker inden for eget budget.

Der skal i 2019 findes effektiviseringer for en procent svarende til 37,5 mio. kr. Opgaven med at finde disse effektiviseringer er forankret i Økonomi- og Erhvervsudvalget. Som udgangspunkt skal det enkelte fagudvalg derfor ikke selv indregne effektiviseringsforslag i sit budgetforslag. Hvis et fagudvalg selv finder effektiviseringer i budgetlægningen, vil gevinsterne herved tilfalde udvalgsområdet og kunne finansiere evt. udfordringer eller driftsønsker.

Udvalgenes servicerammer er derfor ikke reduceret i 2019. Reduktionen på en procent svarende til 37,5 mio. kr. ligger foreløbigt under Økonomi- og Erhvervsudvalget som en ikke-udmøntet pulje. Udvalgenes servicerammer er reduceret med en halv procent årligt i 2020 til 2022, jf. byrådets effektiviseringsstrategi.

2.2 Anlæg

Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget følgende spilleregler for anlæg:

1. Udvalgene kan foreslå nye anlægsønsker i hele budgetperioden inden for uændrede rammer i hvert budgetår.

2. Nye anlægsønsker skal være fuldt finansierede ved bortfald eller reduktion af eksisterende anlægsprojekter inden for det enkelte udvalg, så udvalgets anlægsramme er uændret i hvert budgetår.
3. Alternativt kan udvalgene udskyde anlægsprojekter til 2023 for at finde fuld finansiering af nye anlægsønsker (alternativ til punkt 2).

De restriktive krav skyldes, at der allerede er vedtaget et stort anlægsprogram, og desuden at udgifterne allerede overstiger den forventede ramme, som staten fastsætter.

Eksempel 1: spilleregel ikke overholdt

Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022
Nye ønsker				
Nyt anlægsønske		10.000		
Finansiering				
Eksisterende projekt		-10.000	10.000	0
I alt	0	0	10.000	0

Eksempel 2: spilleregel overholdt

Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022	2023
Nye ønsker					
Nyt anlægsønske		10.000			
Finansiering					
Eksisterende projekt		-10.000			10.000
I alt	0	0	0	0	10.000

3. Budgetrammer

Nedenfor ses de økonomiske rammer, som er udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetforslaget.

Budgetrammer (i 1.000 kr. og 2019-prisniveau)

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2017	Oprindeligt budget 2018	Korrigeret budget 2018	Forventet regnskab 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Skoler og klubber	959.025	983.441	992.954	972.523	974.678	964.980	960.564	955.786
Dagtilbud	419.282	414.502	417.361	416.897	411.364	413.690	414.669	412.606
Familieområdet	303.144	305.267	319.851	314.757	305.838	304.782	303.401	302.008
I alt	1.681.451	1.703.209	1.730.165	1.704.177	1.691.880	1.683.452	1.678.634	1.670.400

Rammerne er justeret med følgende forhold:

- Kommunernes Landsforenings seneste skøn for pris- og lønudviklingen
- Overførslerne fra 2018 er indarbejdet i hhv. det korrigerede budget 2018 og budforslaget for 2019

4. Forslag til driftsbudget

Forslaget til driftsbudget består af tre hovedelementer: udfordringer, nye driftsønsker og forslag til finansiering af disse. Med de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal udvalget selv finansiere både udfordringer og driftsønsker. Hvis budgettet ikke balancerer kan driftsønsker derfor vælges fra eller nye forslag til finansiering vælges til.

I afsnit 4 opgøres det først, om der totalt er balance i driftsbudgettet.

Dernæst beskrives alle tre delelementer: udfordringer (afsnit 4.1), nye driftsønsker (afsnit 4.2) og forslag til finansiering af disse (afsnit 4.3).

Budgetbalance (i 1.000 kr.)

Afsnit	Forslag	2019	2020	2021	2022
4.1	Udfordringer	1.250	1.250	1.250	1.250
4.2	Driftsønsker	1.460	1.460	1.300	1.300
4.3	Finansiering	-2.710	-2.710	-2.550	-2.550
I alt		0	0	0	0

Tabellen ovenfor viser, at udvalget er i stand til at finansiere både budgetudfordringer og –ønsker inden for driftsbudgettet.

Tabellen nedenfor viser, om der er budgetbalance på de enkelte politikområder, når udfordringer, driftsønsker og forslag til finansiering gøres op samlet for hvert politikområde.

Budgetbalance på politikområder (i 1.000 kr.)

Politikområde	2019	2020	2021	2022
Skoler og klubber	0	0	0	0
Dagtilbud	0	0	0	0
Familieområdet	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0

Tabellen ovenfor viser, at der er budgetbalance på alle tre politikområder.

Definitioner

Udfordringer defineres som ændrede forhold, der vil medføre et økonomisk pres. De vil primært opstå som følge af udefra kommende påvirkninger fx demografi eller ny lovgivning uden fuld finansiering. Sekundært kan udfordringer også være utilsigtede konsekvenser af politiske beslutninger samt driftsmæssige problemer, der ikke kunne forudses.

Driftsønsker defineres som ønskværdige ændringer, som kan gennemføres, hvis det er muligt at finde finansiering. Det kan eksempelvis være serviceforbedringer eller kvalitetsforbedringer.

Det gælder som princip, at udfordringer skal håndteres før ønsker.

4.1 Udfordringer

Nedenfor beskrives de udfordringer, som der skal findes finansiering til i budgetforslaget.

Udfordringer i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Udfordring	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Skoler og klubber							
	Flygtningeområdet	?	?	?	?	Afventer beregning	24-04-2018
	Afledt drift af anlægsprojekter	0	0	0	0		
	I alt	0	0	0	0		
Dagtilbud							
	Mindre indtægt dagtilbud grundet faldende børnetal og forældrebetaling	1.250	1.250	1.250	1.250	Midlerne afsættes fra den decentrale ramme, inden budgettet fordeles til de decentrale enheder	24-04-2018
	Flygtningeområdet	?	?	?	?	Afventer beregning	24-04-2018
	Afledt drift af anlægsprojekter	0	0	0	0		
	I alt	1.250	1.250	1.250	1.250		
Familieområdet							
	Flygtningeområdet	?	?	?	?	Afventer beregning	24-04-2018
	Familieområdets basisbudget (myndighedsområdet)	?	?	?	?	Afventer beregning	24-04-2018
	Stigende fødselstal	0	0	0	0	Der afsættes ikke yderligere midler, og Sundhedsplejen tilpasser selv. Baggrunden er, at Sundhedsplejen i tidligere år ikke blev reduceret i midler ved faldende børnetal.	24-04-2018
	Afledt drift af anlægsprojekter	0	0	0	0		
	I alt	0	0	0	0		
	Udfordringer i alt	1.250	1.250	1.250	1.250		

Udarbejdelse af budgetforslag for Børne- og Ungdomsudvalget

* Alle nye tal siden sidste udvalgs møde er farvemarkeret

Skoler og klubber

AD ?) **Overskrift**

 AD ?) **Overskrift**

Dagtilbud

AD ?) **Overskrift**

 AD ?) **Overskrift**

Familieområdet

AD ?) **Overskrift**

 AD ?) **Overskrift**

4.2 Driftsønsker

Nedenfor beskrives udvalgets driftsønsker, dvs. nye initiativer/tiltag, som der skal findes finansiering til i budgetforslaget.

Driftsønsker i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Udfordring	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Skoler og klubber							
	"Fra haver til maver" – projekt i samarbejde med Landbrugsskolen	160	160			Projektet koster 160.000 kr. om året i 2019-2020. Finansieres fra puljen "naturvidenskabelig investering"	24-04-2018
	Læringslokomotivet	300	300	300	300	Midlerne afsættes fra den decentrale ramme, inden budgettet fordeles til skolerne	24-04-2018
	KLC - kørselspuljen	1.000	1.000	1.000	1.000	Grundet KLCs store succes samt at Åben Dagtilbud kobles på KLC i sommeren 2018, er der behov for at kørselspuljen udvides. Finansieres via mindreforbruget på lukket skolebuskørsel	
I alt		1.460	1.460	1.300	1.300		
Dagtilbud							
I alt		0	0	0	0		
Familieområdet							
I alt		0	0	0	0		
Driftsønsker i alt		1.460	1.460	1.300	1.300		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Skoler og klubber

AD ?) **Overskrift**

AD ?)
Overskrift
.....

Dagtilbud

AD ?)
Overskrift

AD ?)
Overskrift
.....

Familieområdet

AD ?)
Overskrift

AD ?)
Overskrift
.....

4.3 Finansiering

Nedenfor beskrives de finansieringsforslag, som skal finansiere udvalgets udfordringer og driftsønsker.

Finansiering i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Udfordring	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Skoler og klubber							
	Flygtningeområdet	?	?	?	?	Afventer beregning	24-04-2018
	"Fra haver til maver" – projekt i samarbejde med Landbrugsskolen	-160	-160	0	0	Projektet koster 160.000 kr. om året i 2019-2020. Finansieres fra puljen "naturvidenskabelig investering"	24-04-2018
	Læringslokomotivet	-300	-300	-300	-300	Midlerne afsættes fra den decentrale ramme, inden budgettet fordeles til skolerne	24-04-2018
	KLC - kørselspuljen	-1000	-1000	-1000	-1000	Grundet KLCs store succes samt at Åben Dagtilbud kobles på KLC i sommeren 2018, er der behov for at kørselspuljen udvides. Finansieres via mindreforbruget på lukket skolebuskørsel	
I alt		-1.460	-1.460	-1.300	-1.300		
Dagtilbud							
	Mindre indtægt dagtilbud grundet faldende børnetal og forældrebetaling	-1250	-1250	-1250	-1250	Midlerne afsættes fra den decentrale ramme, inden budgettet fordeles til de decentrale enheder	24-04-2018
	Flygtningeområdet	?	?	?	?	Afventer beregning	24-04-2018
I alt		-1.250	-1.250	-1.250	-1.250		
Familieområdet							
	Flygtningeområdet	?	?	?	?	Afventer beregning	24-04-2018
	Familieområdets basisbudget (myndighedsområdet)	?	?	?	?	Afventer beregning	24-04-2018

Stigende fødselstal	0	0	0	0	Der afsættes ikke yderligere midler, og Sundhedsplejen tilpasser selv. Baggrunden er, at Sundhedsplejen i tidligere år ikke blev reduceret i midler ved faldende børnetal.	24-04-2018
I alt	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Skoler og klubber

AD ?) **Overskrift**

.....

AD ?) **Overskrift**

.....

Dagtilbud

AD ?) **Overskrift**

.....

AD ?) **Overskrift**

.....

Familieområdet

AD ?) **Overskrift**

.....

AD ?) **Overskrift**

.....

5. Budgetforudsætninger i driftsbudgettet

Der redegøres nedenfor for de væsentligste budgetforudsætninger.

5.1 Aktiviteter

Aktivitetstal

Aktivitet	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019*
Antal dagplejebørn	886	900	
Antal vuggestuebørn	737	796	
Antal børnehalebørn	3.041	2.925	
Antal skoleelever	10.882	10.921	
Antal SFO-børn	3.826	3.771	
Antal klubbørn	1.559	1.606	
Antal efterskoleelever	642	540	
Antal elever i privat-/friskole	1.787	1.821	
Antal børn i familiepleje	180	202	
Antal børn på opholdssteder	15	20	
Antal børn på døgninstitutioner	31	22	

* Antal for budget 2019 kendes i okt./nov. måned 2018.

5.2 Øvrige budgetforudsætninger

Ressourcetildelingsmodeller

Der anvendes tildelingsmodeller ved tildeling af budget til decentrale enheder på skoler, klubber og dagtilbud.

Pris- og lønfremskrivinger

Budgettet er fremskrevet efter Kommunernes Landsforenings seneste pris- og løn skøn.

Takster

Der beregnes forældrebetalingstakster på dagtilbudsområdet samt til SFO.

Demografi

Der reguleres ikke pr. automatik for den demografiske udvikling.

6. Forslag til anlægsbudget

6.1 Teknisk tilretning af anlægsbudgettet

Som en del af budgetforslaget, skal udvalget aflevere et teknisk tilrettet anlægsbudget korrigeret for tekniske ændringer. Formålet med den tekniske tilretning er, at budgettet afspejler en realistisk tidsplan. Nedenfor ses først det vedtagne budget og dernæst budgettet efter tekniske ændringer. Bemærkninger til de enkelte projekter kan ses på dette [link](#).

Anlægsbasisbudget (i 1.000 kr. og 2019-prisniveau)

Nr.	Anlægsprojekt	VEDTAGET BUDGET					BUDGET EFTER TEKNISKE ÆNDRINGER				
		2019	2020	2021	2022	I alt	2019	2020	2021	2022	I alt
1	Ny børnehave i Ørum	1.600	14.380	-	-	15.980	500	14.380	1.100	-	15.980
2	Samling af Rosengården og Kærhuset i Skals	-	-	-	-	-	2.080	5.260	-	-	7.340
3	Tilbygning til Børnehuset Lupinmarken	1.050	1.470	-	-	2.520	-	-	-	-	-
4	Totalrenovering af Børnehuset Søndergaard	2.060	6.340	-	-	8.400	-	1.000	7.400	-	8.400
5	Udbygning af Børnehuset Engelsborg samt anlæggelse af ny P-plads	1.030	2.650	-	-	3.680	-	-	-	-	-
6	Nyt børnehus i Arnbjerg	1.030	18.550	6.180	-	25.760	14.260	11.500	-	-	25.760
7	Pulje daginstitutioner	2.160	2.080	1.050	1.050	6.340	2.160	2.080	1.050	1.050	6.340
8	Pulje skoler - budget	4.460	4.460	4.460	4.460	17.840	4.460	4.460	4.460	4.460	17.840
9	Påtrængende bygnings- og renovering opgaver	4.250	4.250	4.250	4.250	17.000	4.250	4.250	4.250	4.250	17.000
10	Skals Skole (Helhedsplan)	1.386	22.054	20.530	-	43.970	750	17.054	24.166	24.200	66.170
11	Stoholm Skole (Helhedsplan)	-	1.067	19.200	-	20.267	-	500	14.767	13.450	28.717
12	Vestre Skole (Helhedsplan)	-	1.070	16.000	-	17.070	-	500	11.570	15.750	27.820

13	Ørum Skole (Helhedsplan)	-	1.070	16.100	-	17.170	-	500	11.670	18.750	30.920
14	Søndre Skole (helhedsplan)	13.876	-	-	-	13.876	23.710	-	-	-	23.710
15	Hald Ege Skole - tilbyg og ombyg (helhedsplaner)	1.067	8.000	-	-	9.067	1.067	8.000	-	-	9.067
16	Ny Overlund Skole	13.400	46.400	51.500	92.700	204.000	1.919	65.497	58.837	75.700	201.953
17	Nordre Skole - om- og tilbygning indskoling og SFO	5.437	7.485	-	-	12.922	5.437	7.485	-	-	12.922
18	Ny Rosenvænget Skole inkl evt erstatningsboldbane	45.350	12.360	-	-	57.710	45.350	12.360	-	-	57.710
Anlægsbudget i alt		98.156	153.686	139.270	102.460	493.572	105.943	154.826	139.270	157.610	557.649
Nettoændring til anlægsbudget i alt							7.787	1.140	0	55.150	64.077

Nettoændringen til anlægsbudgettet er lig med det nye korrigerede basisbudget godkendt af Økonomiudvalget den 9. maj 2018, sag nr. 17. Udvalget skal således ikke finde finansiering for den samlede nettoændring på 64.077.000 kr.

6.2 Forklaring af større tekniske ændringer

Nedenfor ses en kort forklaring af større tekniske ændringer:

- AD 1) **Samling af Rosengården og Kærhuset i Skals/ Tilbygning til Børnehuset Lupinmarken/ Udbygning af Børnehuset Engelsborg samt anlæggelse af ny P-plads**
 Ubalancen på 1.140.000 kr. i 2020 skyldes, at der på Byrådsmødet d. 24. januar 2018, sag nr. 16, blev foretaget flytninger af budgetbeløb mellem ovenstående 3 projekter i 2018, 2019 og 2020. Merudgiften i 2020 er således finansieret af tilsvarende mindreudgift i 2018.
- AD 2) **Søndre Skole (helhedsplan)**
 På Byrådsmødet d. 18. april 2018, sag nr. 1, blev det besluttet at forhøje budget 2019 med 9.834.000 kr. mod tilsvarende nedsættelse af 2 øvrige anlægsprojekter i 2018 og 2019.
- AD 3) **Nyt børnehus i Arnbjerg**
 Det foreslås at fremrykke opførelsen af institutionen til igangsætning af byggeriet i 2019.

6.3 Nye anlægsønsker inkl. finansiering

Nedenfor ses udvalgets forslag til nye anlægsønsker inkl. forslag til finansiering af disse. Efter de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal alle nye anlægsønsker være fuldt finansierede i det enkelte år ved bortfald eller reduktion af allerede vedtagne anlægsprojekter.

Nye anlægsønsker inkl. finansiering (i 1.000 kr.)

Nr.	Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse	Senest drøftet
Nye ønsker								
Finansiering								
I alt		0	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Tabellen viser, at....

- AD 1) **Projekt navn**
Tekst
- AD 2) **Projekt navn**
Tekst

6.4 Afledt drift af anlægsprojekter

Nedenfor ses, hvad anlægsprojekterne medfører af afledte driftsudgifter, som ikke er indeholdt i det vedtagne driftsbudget. Der kan både være tale om afledt drift af nye anlægsønsker og afledt drift af eksisterende projekter.

De afledte driftsudgifter er indregnet i forslaget til driftsbudget under budgetudfordringer.

Afledt drift af anlægsprojekter (i 1.000 kr.)

Nr.	Udfordring	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Skoler og klubber							
I alt		0	0	0	0		
Dagtilbud							
I alt		0	0	0	0		
Familieområdet							
I alt		0	0	0	0		
Afledt drift i alt		0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

- AD 1) **Projektnavn**
Tekst
- AD 2) **Projektnavn**
Tekst